

Problema 1. Numitorii a două fracții ireductibile sunt 600 și respectiv 700. Care este cea mai mică valoare posibilă a numitorului sumei celor două fracții (atunci când o scriem sub forma unei fracții ireductibile)?

test de selecție Franța, 2013

Soluție:

Fie $\frac{a}{600}$ și $\frac{b}{700}$ cele două fracții ireductibile. Atunci a este prim cu 600, adică este prim cu 2, cu 3 și cu 5, iar b este prim cu 700, adică este prim cu 2, cu 5 și cu 7. Suma celor două fracții este $\frac{a}{600} + \frac{b}{700} = \frac{7a + 6b}{4200}$. Dar $4200 = 2^3 \cdot 3 \cdot 5^2 \cdot 7$, iar această fracție s-ar putea simplifica numai cu un divizor al lui 4200. Ea nu se poate simplifica cu 2 (căci atunci a ar trebui să fie par), nici cu 3 (pentru că asta ar implica $3 | a$) și nici cu 7 (ar rezulta că $7 | b$). Rămâne că fracția se poate simplifica cel mult cu 25, așadar cel mai mic numitor care s-ar putea eventual obține este $4200 : 25 = 168$.

Pe de altă parte, numitorul 168 chiar se poate obține, de exemplu dacă $a = 1$ și $b = 3$.

Prin urmare minimul căutat este 168.

Problema 2. Demonstrați că pentru orice numere reale x, y are loc inegalitatea

$$|x - y| + 2 \leq |x - 1| + |y - 1| + |x + 1| + |y + 1|.$$

* * *

Soluția 1:

Din inegalitatea modulului avem:

$$|x - 1| + |y - 1| = |x - 1| + |1 - y| \geq |(x - 1) + (1 - y)| = |x - y|,$$

$$|x + 1| + |y + 1| = |x + 1| + |-1 - y| \geq |(x + 1) + (-1 - y)| = |x - y|,$$

$$|x - 1| + |x + 1| = |1 - x| + |x + 1| \geq |(1 - x) + (x + 1)| = 2,$$

$$|y - 1| + |y + 1| = |1 - y| + |y + 1| \geq |(1 - y) + (y + 1)| = 2,$$

care, prin adunare și împărțire cu 2, dau inegalitatea dorită.

Egalitatea are loc dacă $x = -1, y = 1$ sau dacă $x = 1, y = -1$.

Soluția 2:

Din motive de simetrie putem presupune că $x \leq y$. Distingem atunci următoarele cazuri:

1. $x \leq y \leq -1$
2. $x \leq -1 < y \leq 1$
3. $x \leq -1 < 1 < y$

4. $-1 < x \leq y \leq 1$
5. $-1 < x \leq 1 < y$
6. $1 < x \leq y$.

În cazul 1. inegalitatea revine la $y - x + 2 \leq -2x - 2y$ adică $3y + x + 2 \leq 0$, ceea ce este evident căci $3x + y \leq -3 - 1 = -4 < -2$.

În cazul 2. inegalitatea revine la $y - x + 2 \leq -2x + 2$, adică la $x + y \leq 0$ ceea ce este evident căci $x + y \leq -1 + 1 = 0$ (cu egalitate dacă $x = -1$, $y = 1$).

În cazul 3. inegalitatea revine la $y - x + 2 \leq -2x + 2y$, adică la $x + 2 - y \leq 0$ ceea ce este evident căci $x + 2 - y < -1 + 2 - 1 = 0$.

În cazul 4. inegalitatea revine la $y - x + 2 \leq 4$, adică la $y - x \leq 2$ ceea ce este evident căci $y - x < 1 + 1 = 2$.

În cazul 5. inegalitatea revine la $y - x + 2 \leq 2 + 2y$, adică la $x + y \geq 0$ ceea ce este evident căci $x + y > -1 + 1 = 0$.

În cazul 6. inegalitatea revine la $y - x + 2 \leq 2x + 2y$, adică la $3x + y \geq 2$ ceea ce este evident căci $3x + y > 3 + 1 > 2$.

Problema 3. Două armate, A și B, sunt angajate într-un război cu un număr total de 1000 de soldați. Cele două armate se atacă alternativ. La orice atac, fiecare soldat viu al armatei care atacă împușcă un soldat din armata adversă. (Soldați diferiți împușcă soldați diferiți, iar soldații împușcați nu mai participă în continuare la război.) Războiul s-a încheiat (nu neapărat prin eliminarea uneia dintre părți) după trei atacuri: mai întâi a atacat A, apoi B și la sfârșit din nou A. Care este cel mai mic număr posibil de supraviețuitori?

Concursul Náboj, Cehia și Slovacia, 2011

Soluție:

Pentru ca de fiecare dată soldații din armata care atacă să poată împușca soldați diferiți trebuie ca armata care atacă să aibă mereu cel mult la fel de mulți soldați ca și armata opusă.

Dacă armata A are n soldați iar armata B are $1000 - n$ soldați, trebuie ca $n \leq 500$.

După primul atac al armatei A în armata B vor rămâne $1000 - 2n$ soldați.

Armata B, care a rămas cu $1000 - 2n$ soldați, atacă armata A care are n soldați, deci, potrivit observației de la început, trebuie ca $1000 - 2n \leq n$, adică $n \geq 334$. Armata A va rămâne cu $n - (1000 - 2n) = 3n - 1000$ soldați.

Armata A, cu $3n - 1000$ soldați, atacă armata B, care numără $1000 - 2n$ soldați. Trebuie așadar ca $3n - 1000 \leq 1000 - 2n$, adică $n \leq 400$. După atac, din armata B rămân $1000 - 2n - (3n - 1000) = 2000 - 5n$ supraviețuitori.

Numărul total de supraviețuitori este $(3n - 1000) + (2000 - 5n) = 1000 - 2n$ care este minim atunci când n este maxim, adică pentru $n = 400$.

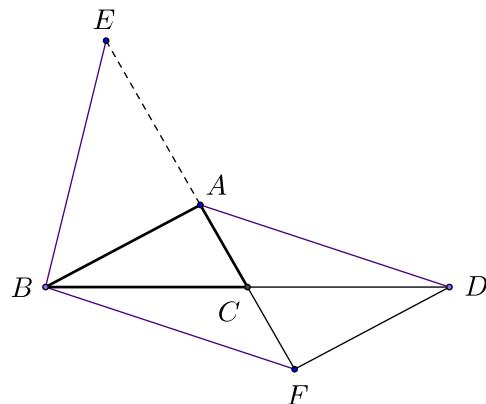
În acest caz războiul va fi supraviețuit de 200 de soldați.

Într-adevăr, dacă A are 400 de soldați care atacă armata B care are 600, după primul atac armata B rămâne cu 200 de soldați; la al doilea atac armata A rămâne și ea cu 200 de soldați care, la cel de-al treilea atac, lichidează toată armata B. Supraviețuiesc astfel 200 de soldați din armata A.

Problema 4. Latura $[BC]$ a triunghiului ABC este prelungită dincolo de C până în D , astfel ca $CD = BC$. Latura $[CA]$ este prelungită dincolo de A până în E , astfel ca $AE = 2CA$. Demonstrați că, dacă $AD = BE$, atunci triunghiul ABC este dreptunghic.

David Monk, EGMO 2013, problema 1

Soluție: Fie F simetricul lui A față de C . Atunci $ABFD$ este paralelogram și $BF = AD = BE$. În plus, A este mijlocul lui $[EF]$, deoarece $AF = 2AC$, prin urmare $[AB]$ este și înălțime în triunghiul isoscel EBF . Așadar $AB \perp AC$.

Alte soluții se pot consulta aici.